

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE
asupra nivelului coruptibilității proiectului
de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative
(Legea nr.215/2011, nr.132/2012)

I. EVALUAREA GENERALĂ A PROIECTULUI

1. Evaluarea fundamentării proiectului

1.1 Fundamentarea generală a proiectului

a. Autor al inițiativei legislative este Guvernul RM, autor nemijlocit - Ministerul Afacerilor Interne, ceea ce corespunde art. 73 din Constituție și art. 47(44) din Regulamentul Parlamentului.

b. Categoria actului legislativ propus este lege organică, ceea ce corespunde art. 72 din Constituție și art.art. 6-11, 35 din Legea privind actele legislative, nr.780-XV din 27.12.2001.

c. Scopul promovării proiectului. Proiectul urmărește consolidarea cadrului legal în domeniul managementului integrat al frontierei de stat, prin ajustarea legislației la realitățile practice ale controlului efectuat la trecerea frontierei de stat.

d. Suficiența argumentării. Autorul argumentează în nota informativă necesitatea atribuirii competențelor suplimentare Poliției de frontieră, deoarece poliția monitorizează, colectează și analizează informația pentru realizarea acțiunilor de prevenire, depistare și contracarare a traficului ilicit transfrontalier cu materiale nucleare și radioactive. Considerăm argumentele temeinice, iar proiectul oportun spre promovare.

1.2 Fundamentarea economico-financiară a proiectului

Implementarea proiectului nu presupune cheltuieli financiare suplimentare.

1.3 Promovarea sau prejudicierea intereselor de grup ori individuale, în lipsa unei justificări a interesului public

Prevederile proiectului urmăresc consolidarea cadrului legal în domeniul managementului integrat al frontierei de stat. Astfel, propunerile nu contravin interesului public general.

2. Evaluarea compatibilității proiectului cu standarde anticorupție

În proiect nu au fost atestate incompatibilități cu standardele naționale și internaționale anticorupție și nu au fost identificate domenii în care proiectul nu satisface cerințele sau sînt în contradicție cu aceste standarde.

Asigurarea transparenței în procesul decizional. Cu referire la transparența în procesul decizional constatăm că proiectul prenotat se regăsește pe pagina oficială particip.gov.md, cerință impusă de prevederile Legii privind transparența în procesul decizional nr.239-XVI din 13.11.2008, potrivit căreia autoritățile publice sunt obligate de a întreprinde măsurile necesare pentru asigurarea posibilităților de participare a cetățenilor, a asociațiilor constituite în corespundere cu legea, a altor părți interesate la procesul decizional, plasînd proiectul de act legislativ pe pagina web oficială a instituției.

II. EVALUAREA ÎN FOND A PROIECTULUI

1. Formulări lingvistice ambigue

Art.I pct.7 din proiect – „La art.19, alin.(5) cuvintele „sau origine socială” se substituie cu cuvintele „origine socială, dizabilități, vîrstă, culoare, apartenență la o minoritate națională, naștere sau orice altă situație”.

Autorul propune introducerea unor termeni care ar asigura respectarea demnității umane care deja se regăsesc în cuprinsul normei menționate. Totodată, atenționăm asupra art.19 lit.c) al Legii nr.780/2001 privind actele legislative, care prevede că în actele legislative se utilizează termeni adecvați, compatibili cu cei utilizați în legislația comunitară ori similari lor, și de o largă circulație. Astfel, termenul „rasă” prezent deja în varianta în vigoare a normei analizate este pe larg utilizat, iar specificarea termenului „culoare” nu este nici potrivită, nici necesară.

Mai mult, autorul propune completarea normei cu sintagma „fără deosebire de naștere”, nu este clar acest criteriu de diferențiere; or nașterea definește sexul, naționalitatea, rasa și alte caracteristici deja stipulate în articolul în vigoare. Considerăm oportună racordarea legii la legislația și terminologia juridică existentă și renunțarea la termenii sus-citați.

Recomandarea: Operarea cu termenii deja consacrați în legislația în vigoare.

2. Conflicte ale normelor de drept

Nu sînt identificate conflicte ale normelor de drept, capabile să genereze coruptibilitate.

3. Norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb

Nu sînt identificate norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb, capabile să genereze coruptibilitate.

4. Discreții excesive ale autorităților publice

Nu sînt identificate discreții excesive ale autorităților publice, capabile să genereze coruptibilitate.

5. Cerințe excesive pentru exercitarea drepturilor persoanelor

Nu sînt identificate cerințe excesive, care să depășească cadrul rezonabil pentru realizarea drepturilor sau obligațiilor subiecților vizați.

6. Accesul limitat la informație, lipsa transparenței

Textul proiectului nu necesită a fi evaluat prin prisma accesului la informație sau asigurării transparenței.

7. Lipsa sau insuficiența mecanismelor de control

Implementarea prevederilor proiectului nu presupune aplicarea cărorva mecanisme suplimentare de control.

8. Responsabilitate și sancțiuni necorespunzătoare

Proiectul nu implică careva responsabilități și nu necesită referințe exprese la responsabilitate și sancțiunile aplicate pentru încălcarea prevederilor sale.

Expertiza a fost efectuată în temeiul Regulamentului cu privire la organizarea procesului de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, adoptat prin Hotărîrea Guvernului nr. 977 din 23.08.2006, în condițiile Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin ordinul directorului Centrului Național Anticorupție nr. 62 din 19.04.2013, de către

 Lidia Carchilan
Inspector Direcția legislație și expertiză anticorupție
24 August 2015

*Prezentul raport este publicat pe pagina oficială a
Centrului Național Anticorupție - www.cna.md*

**Anexa la raportul de expertiză anticorupție
asupra nivelului coruptibilității proiectului**

de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Legea nr.215/2011, nr.132/2012)

Nr.	Norma	Factori de coruptibilitate și alte obiecții	Analiza	Recomandarea
1	Art.I pct.7 din proiect – „La art.19, alin.(5) cuvintele „sau origine socială” se substituie cu cuvintele „origine socială, dizabilități, vîrstă, culoare, apartenență la o minoritate națională, naștere sau orice altă situație”.	Utilizarea termenilor neconsacrați în legislație / neaplicați în practică	<p>Autorul propune introducerea unor termeni care ar asigura respectarea demnității umane care deja se regăsesc în cuprinsul normei menționate. Totodată, atenționăm asupra art.19 lit.c) al Legii nr.780/2001 privind actele legislative, care prevede că în actele legislative se utilizează termeni adecvați, compatibili cu cei utilizați în legislația comunitară ori similari lor, și de o largă circulație. Astfel, termenul „<u>rasă</u>” prezent deja în varianta în vigoare a normei analizate este pe larg utilizat, iar specificarea termenului „<u>culoare</u>” nu este nici potrivită, nici necesară.</p> <p>Mai mult, autorul propune completarea normei cu sintagma „fără deosebire de <u>naștere</u>”, nu este clar acest criteriu de diferențiere, or nașterea definește sexul, naționalitatea, rasa și alte caracteristici deja stipulate în articolul în vigoare. Considerăm oportună racordarea legii la legislația și terminologia juridică existentă și renunțarea la termenii sus-citați.</p>	Operarea cu termenii deja consacrați în legislația în vigoare.